

Länsstyrelsen
Skåne

FÖRÄLDRASKAPSSTÖD I SKÅNE

Kartläggning av genomförandet av statsbidragsfinansierade insatser med fokus på föräldraskapsstöd till utrikesfödda föräldrar

Titel: Föräldraskapsstöd i Skåne – Kartläggning av genomförandet av statsbidragsfinansierade insatser med fokus på föräldraskapsstöd till utrikesfödda föräldrar

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne

Författare: Josefin Religio

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
Samhällsbyggnad
205 15 Malmö

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

Tryckår: 2023

Omslagsbild: Mostphotos

Sammanfattning

Mellan åren 2018 och 2022 beviljades 19 insatser stadsbidrag från Länsstyrelsen Skåne för att utveckla arbetet med föräldraskapsstöd till nyanlända föräldrar. Dessa insatser var spridda i 11 av Skånes 33 kommuner.

Denna kartläggning syftar till att lyfta framgångsfaktorer, utmaningar och lärdomar hos dessa insatser för att bidra med information och tips till genomförandet av pågående och framtida insatser som önskar utföra föräldraskapsstödsinsatser till nyanlända föräldrar.

Utifrån intervjuer med 9 insatser och en genomgång av samtliga del- och slutrapporter har sex olika teman identifieras där utmaningar, framgångsfaktorer och lärdomar beskrivs. Dessa teman är covid-19-pandemins påverkan, jämställdhet, samverkan, organisering och utformning, implementering och arbete med målgruppen.

Följande rekommendationer inför uppstart av nya, eller i arbetet med befintliga, insatser avseende arbete med föräldraskapsstöd för nyanlända föräldrar har tagits fram utifrån kartläggningen:

Samverkan, styrning och implementering

- Använd den nationella strategin för föräldraskapsstöd
- Initiera samverkan tidigt
- Arbeta med implementering från start
- Tydlig och tät styrning i början av insatsen, gärna verksamhetsnära
- Utgå från målgruppens behov och önskemål
- Ta lärdom av andra framgångsrika insatser

Att arbeta med målgruppen nyanlända föräldrar

- Avsätt resurser för att stötta målgruppen med övriga frågor

- Kartlägg vilka andra aktiviteter som erbjuds målgruppen i kommunen
- Låt fler personer i personalgruppen ta del av utbildningar för att leda kurser i föräldraskapsstöd
- Om det i insatsen finns en kulturtolk, låt hen arbeta nära ordinarie personal
- Inkludera gemensam fika eller andra måltider till aktiviteterna

Rekrytering av deltagare och jämställdhet

- Erbjud föräldraskapsstöd där nyanlända befinner sig för att nå fler, inte minst pappor
- Använd kartläggningsverktyget för jämställdhet i större utsträckning
- Överväg insatser för bara pappor

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	3
Samverkan, styrning och implementering.....	3
Att arbeta med målgruppen nyanlända föräldrar.....	3
Rekrytering av deltagare och jämställdhet	4
Bakgrund.....	5
Vad är föräldraskapsstöd?	5
Stadsbidrag.....	6
Föräldraskapsstöd bland insatserna	7
Genomförande.....	9
Resultat	10
Covid-19-Pandemins påverkan.....	10
Jämställdhet.....	13
Samverkan	14
Organisering och utformning av insatser.....	17
Implementering.....	22
Att arbeta med målgruppen	23
Rekommendationer	29
<i>Samverkan, styrning och implementering .....</i>	<i>29</i>
<i>Att arbeta med målgruppen nyanlända föräldrar .....</i>	<i>30</i>
<i>Rekrytering av deltagare och jämställdhet .....</i>	<i>32</i>
Litteratur	33

Bakgrund

Vad är föräldraskapsstöd?

Barns psykiska och fysiska hälsa påverkas av relationen till föräldrarna. Att ha ett gott samspel och ett förtroendefullt förhållande mellan föräldrar och barn utgör en skyddsfaktor för barnen och kan påverka hälsan hos barnet under hela livet.

Föräldraskapsstöd är till för att stärka föräldraförmågan och relationen mellan föräldrar och barn. Detta kan ske genom olika insatser, aktiviteter och verksamheter som är riktade till föräldrar och som syftar till att ge föräldrar kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling samt att stärka föräldrars sociala nätverk och relation till varandra. [1]

För att stärka arbetet med föräldraskapsstöd beslutade regeringen 2018 om En nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd. [2] Målet med strategin är att alla föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd under hela barnets uppväxt. Strategin innehåller tre målområden som tagits fram som centrala för att uppnå målet med strategin. Dessa målområden är:

- Ett kunskapsbaserat arbetssätt
- Ett tillgängligt stöd
- En stödjande organisation

Ett kunskapsbaserat arbetssätt handlar om att det stöd som erbjuds behöver baseras på bästa tillgängliga kunskap. Ny kunskap behövs samt värdering och systematisering av befintlig kunskap. Även implementering av metoder och kunskapsbaserat arbetssätt behövs i de verksamheter som erbjuder föräldraskapsstöd.

Ett tillgängligt stöd handlar om att tillgängligheten till stödet behöver förbättras för att fler ska kunna ta del av det. Det handlar dels om att det ska vara enklare att ta del av föräldraskapsstöd som finns genom att det erbjuds i olika sammanhang där föräldrar befinner sig. Det handlar även om att föräldraskapsstödet behöver anpassas till föräldrars olika behov utifrån vad de uppfattar som relevant och praktiskt möjligt att ta emot.

En stödjande organisation handlar om att det behövs ett stödjande arbete på nationell, regional och lokal nivå. Olika aktörer behöver organisera sig för ett stödjande arbete med föräldraskapsstöd och det behöver finnas en tydlig kedja av ansvariga aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Exempel på stödjande organisation som lyfts i strategin är tydligt ledarskap, tydlig styrning, tillräcklig finansiering och kunskap.

Socialstyrelsen lyfter i den nationella strategin för förstärkt föräldraskapsstöd att nyanlända föräldrar är en grupp som kan vara i extra behov av stöd i sitt föräldraskap.

Länsstyrelsen arbetar tillsammans med regioner, kommuner och andra aktörer i arbetet med föräldraskapsstöd och har sedan 2019 ett uttryckligt uppdrag att stödja genomförandet av den nationella strategin. [3]

För mer information om mottagandet av nyanlända barn som kommer till Sverige med sina familjer går det att läsa den kunskapsöversikt och kartläggning över mottagande av nyanlända barn i familj som Länsstyrelsen Skåne i samarbete med Lunds universitet tagit fram. I rapporten framgår bland annat att familjeroller spelar en stor roll för nyanlända barn i Skåne och att det finns ett behov av föräldraskapsstöd. [4]

Stadsbidrag

Länsstyrelsen ansvarar bland annat för att fördela utvecklingsmedel till kommuner och civila organisationer som arbetar med att stärka och utveckla verksamhet som riktas till nyanlända och asylsökande familjer eller ensamkommande barn, där bland annat insatser med föräldraskapsstöd ingår. Syftet med utvecklingsmedlen är att stärka den civila sektorns roll och stödja samverkan mellan den civila sektorn och kommuner. Med nyanlända menas de som omfattas av Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända för bosättning och omfattar de som beviljats uppehållstillstånd som flykting eller av andra skyddsskäl samt vissa anhöriga till dessa, och tiden de räknas som nyanländ brukar vara under tre år [5].

Inom integrationsområdet finns det tre olika stadsbidrag som kan sökas. §37 är bidrag för att utveckla kapacitet och beredskap i kommunen, §37a är bidrag för flyktingguider och familjekontakter och TIA-medel är bidrag för tidiga insatser för asylsökande. [6]

Under de senaste åren har det varit prioriterat med §37a-insatser som inkluderar insatser som särskilt riktar sig till eller underlättar deltagandet för föräldralediga och andra personer med små barn. Målgrupp för dessa insatser är nyanlända föräldrar och insatser som beviljats medel ska vända sig till nyanlända invandrare, asylsökande personer eller ensamkommande barn som är asylsökande eller har uppehållstillstånd. [7] Dessutom har insatser som stödjer språkinläringen för föräldralediga och andra personer med små barn varit prioriterade men medlen får även användas till insatser som syftar till att öka deltagande i målgruppen. Utöver detta prioriteras insatser som sker tillsammans med idéburen sektor och där kontakten med samverkanspart/-er är etablerad. [8]

Länsstyrelsen Skåne har beviljat 19 insatser utvecklingsmedel under åren 2018-2022 för att utveckla arbetet med föräldraskapsstöd till nyanlända föräldrar i 11 kommuner i Skåne. Fler kommuner i länet är i behov av att utveckla sitt arbete med föräldraskapsstöd till nyanlända föräldrar och denna kartläggning syftar till att stödja

de kommuner som har en nu pågående insats gällande föräldraskapsstöd samt stödja de kommuner som vill starta upp en insats. Med de erfarenheter som gjorts i de nu avslutade och pågående insatserna kan vi fortsätta att utveckla arbetet i länet med fokus på framgångsfaktorer, utmaningar och lärdomar.

Föräldraskapsstöd bland insatserna

Föräldraskapsstödsinsatser kan utformas på olika sätt och bland de insatser som ingår i denna kartläggning finns olika varianter. Insatser använder till exempel beviljade medel för att utbilda befintlig personal i ett föräldraskapsstödsprogram som sedan genomför föräldraskapsstödsutbildningar med målgruppen. Några insatser har även som mål att utveckla ett eget anpassat föräldraskapsstödsmaterial för nyanlända föräldrar eller att ge stöd till målgruppen som inte är ett rent föräldraskapsstödsprogram men vars syfte är att stötta målgruppen i sitt föräldraskap, till exempel genom att underlätta kommunikationen mellan föräldrar och skola. Några insatser har använt medel för att anställa en kulturtolk eller brobyggare för att antingen arbeta uppsökande med att nå nyanlända för att öka deras deltagande i befintliga verksamheter, till exempel öppna förskolan, eller för att arbeta med den befintliga målgruppen som redan befinner sig i verksamheten. Kulturtolk har i insatsen antingen varit anställda av kommun, av annan samverkanspart eller varit ideellt engagerade. En insats har arbetat med att öka nyanlända barns och deras föräldrars deltagande i föreningslivet.

Ofta kombineras det i insatserna flera olika metoder för att arbeta med föräldraskapsstöd till nyanlända föräldrar. Nedan följer en kort beskrivning av olika befintliga föräldraskapsstödsprogram som används av de insatser som ingår i kartläggningen.

Föräldraskap i Sverige

Föräldraskap i Sverige är ett föräldraskapsstödsprogram som är framtaget för utrikesfödda föräldrar med barn mellan 0–18 år. Syftet med programmet är att föräldrar, genom bland annat gruppdiskussioner, ska få mer information om områden som är viktiga för familjelivet i Sverige. Föräldraskap i Sverige har tagits fram och ägs av Stockholms stad och Länsstyrelsen Stockholm, och sprids nationellt i samarbete med Bris. [9]

Aktivt Föräldraskap

Aktivt Föräldraskap är en föräldraskapsstödsutbildning som vänder sig till föräldrar med barn mellan 1–18 år. Den finns i fyra olika kurser uppdelat efter barnens ålder. Aktivt föräldraskap tillhandahålls av företaget Familjeakademin. [10]

Älskad och trygg

Älskad och trygg är ett samtalsmaterial för föräldragrupper om barns behov och rättigheter. Materialet är framtaget av Rädda Barnen och kan användas av lokalföreningar i deras befintliga eller nya verksamheter. [11]

Känslbanken

Känslbanken är material som är framtaget genom projektet Säg det – Sen gör det. Projektet har utvecklat metoder för att få fler att utforska och uttrycka känslor. [12]

Pappa kom hem

Pappa kom hem är ett studiecirkelmaterial kring föräldraskap för föräldrar med utländsk bakgrund. Materialet togs först fram för grupper med pappor men har nu utvecklats till att omfatta alla föräldrar. Materialet är framtaget av ABF Södra Småland och Uppvidinge kommun. [13]

Alla barn i centrum

Alla barn i centrum är en föräldrastödsutbildning för föräldrar med barn i åldern 0 – 18 år. Utbildningen finns i tre olika kurser uppdelad på ålder. Alla barn i centrum är framtaget av Folkhälsomyndigheten och utvecklat av Stockholms stad, Karolinska institutet, STAD, Spånga-Tensta stadsdel och Södertälje kommun. [14]

Samhällsorientering för nyanlända

I den samhällsorientering som samtliga kommuner ska erbjuda nyanlända enligt lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare, finns ett avsnitt om Att bilda familj och leva med barn i Sverige. [15] Vissa kommuner har utvecklat detta avsnitt med mer föräldraskapsstöd till målgruppen.

Genomförande

19 insatser kopplade till föräldraskapsstöd som beviljats medel från Länsstyrelsen Skåne har identifierats inför denna kartläggning. Majoriteten av insatserna är så kallade §37a-insatser, men en §37-insats och en TIA-insats ingår. Tiden för beviljande av insatserna sträcker sig mellan åren 2018–2022. 8 av insatserna var avslutade, 6 pågående och 5 hade inte påbörjats när kartläggningen genomfördes.

Samtliga bidragsansökningar samt del- och slutrapporter där dessa inkommit har utgjort underlag för kartläggningen. Som komplement till dessa har det genomförts kvalitativa intervjuer med Länsstyrelsens kontaktpersoner inom insatserna. Vid dessa intervjuer har fokus legat på insatsens framgångsfaktorer, utmaningar och lärdomar.

Erbjudande om att medverka vid en timmes intervju skickades ut till samtliga kontaktpersoner för de avslutade och pågående insatserna. Nedanstående frågor skickades ut innan intervjun och utgjorde grunden för samtalen:

- Vad utmärker insatsen som ett gott exempel? Vilka var insatsens framgångsfaktorer?
- Har ni stött på några motgångar under planering, uppstart, genomförande eller implementering i befintlig verksamhet av er insats?
- Vilka lärdomar har insatsen bidragit till? Har ni några tips till andra som vill göra en liknande insats?
- Vilka möjligheter ser ni att utveckla insatsen vidare?

Totalt genomfördes 9 intervjuer, 8 av dessa genomfördes ute i verksamheten och 1 digitalt. Intervjuerna genomfördes i september och oktober 2022. Intervjuerna spelades in och transkriberades och utgör underlag för resultatdelen i denna kartläggning tillsammans med del- och slutrapporter från pågående och avslutade insatser. Erfarenheterna som lyftes under intervjuerna utgör den huvudsakliga delen av denna kartläggning.

Se samtliga projekt som ingår i kartläggningen i Bilaga 1.

Resultat

Utifrån de kvalitativa intervjuerna samt bidragsansökningar och rapporter identifierades sex olika teman där framgångsfaktorer, utmaningar och lärdomar tas upp.

De olika teman är: Covid-19-pandemins påverkan, jämställdhet, samverkan, organisering och utformning, implementering, att arbeta med målgruppen.

Insatser i denna kartläggning riktar sig ofta till en bredare målgrupp än nyanlända föräldrar enligt definitionen ovan. Föräldrar som identifieras vara i behov av föräldraskapsstöd riktat till utrikesfödda föräldrar kan ha befunnit sig i Sverige i flera år. Även asylsökande föräldrar kan omfattas av insatser i vissa fall.

Covid-19-Pandemins påverkan

De insatser som ingår i denna kartläggning beviljades stöd mellan åren 2018–2022 och samtliga har därmed påverkats av den covid-19 pandemi som påverkade hela samhället under några av dessa år.

Den 1 februari 2020 klassas det nya coronaviruset som en allmän- och samhällsfarlig sjukdom i Sverige. Den 10 mars 2020 uppmanar Folkhälsomyndigheten alla med symptom på luftvägssymptom att avstå från att träffa andra människor och den 17 mars rekommenderas gymnasie- och vuxenutbildning att bedrivas på distans. [16] Fram till och med den 9 februari 2022, då de flesta åtgärder som funnits på plats för att minska smittspridningen av covid-19 tas bort, påverkas verksamheter som bedriver föräldraskapsstödsinsatser på olika sätt. I vissa kommuner i Skåne stängde verksamheter som till exempel öppna förskolan helt ned i perioder. I andra kommuner kunde dessa verksamheter hålla öppet men var tvungna att anpassa sin verksamhet och genomföra andra aktiviteter än vanligt. Flera verksamheter flyttade sina aktiviteter utomhus, begränsade antalet deltagare eller genomförde insatserna helt digitalt. Gemensamt för samtliga insatser i denna kartläggning är att de påverkats av covid-19 pandemin i hög grad och att detta är något som är unikt för insatserna som genomfördes under dessa år och därmed påverkar utfallet i denna kartläggning.

Utmaningar

Den främsta utmaningen med covid-19-pandemin var att verksamheter fick omstruktureras. I de fall verksamheter stängde ner, och personal blev omplacerad under perioder, stannade insatser av helt och fick startas om på nytt när situationen tillät den typen av aktiviteter igen.

De typer av aktiviteter som oftast fick pausas helt eller avslutas under pandemin var uppsökande aktiviteter. Dessa aktiviteter hade som syfte att få fler inom målgruppen nyanlända föräldrar att delta på existerande aktiviteter genom att aktivt besöka dem och informera om aktiviteterna. I de fall insatser hade som avsikt att fortsätta arbeta uppsökande kunde distansundervisning och nedstängning av andra

aktiviteter försvåra detta. Även aktiviteter som främjar mötet mellan olika grupper, till exempel nyanlända och etablerade svenskar fick pausas eller avslutas, precis som studiebesök hos andra aktörer för målgruppen.

”Just att samla grupper, för mycket av projektet var att arbeta med integration, att svenskfödda och utrikesfödda ska mötas på en gemensam arena och hitta ingångar, det gick inte att genomföra”

Covid-19-pandemin ledde även till att samarbeten försvann och att det tog tid att bygga upp dessa igen. Ibland berodde det på att organisationer eller föreningar hade lagt ner verksamheten under pandemin. De restriktioner som följde av pandemin påverkade verksamheter på olika sätt och det ledde till svårigheter för aktörer som var beroende av andra för att kunna genomföra sina aktiviteter.

I vissa fall fick hela insatser avslutas i förtid och det lyfts då att det var svårt att genomföra utvärdering av insatserna ute i verksamheterna.

Vidare beskrivs att många upplevde en rädsla för sjukdomen och att föräldrar därför i vissa fall valde att stanna hemma med sina barn från aktiviteter inom insatserna även vid tidpunkter då det fanns möjlighet att delta. En oro fanns även för familjer där barn hölls barn hemma från förskolan under längre perioder och flera insatser fick ta hänsyn till detta under genomförandet av sina aktiviteter.

Framgångsfaktorer

Även då pandemin på flera sätt var utmanande för insatserna beskrivs hur de restriktioner den medförde i flera fall hjälpte insatserna att utvecklas.

Då förutsättningarna för att genomföra föräldraskapsstödsinsatser ändrades snabbt behövdes täta avstämningar med både styrgrupp och arbetsgrupp. Dessa täta avstämningar ledde till effektiv ledning genom en stödjande organisation.

Några beskriver att tack vara nedstängningar med anledning av pandemin fick insatser pauser och kunde förlängas. Detta ledde till att de inblandade hann reflektera mer och se över insatsernas upplägg. Detta har hos vissa insatser resulterat i att nya lösningar har hittats som ofta varit bättre än de ursprungliga aktiviteterna. Ett exempel är digitala stöd som ofta har fortsatt att erbjudas efter pandemins slut. Med hjälp av digitala kurser kan föräldrar nås som har svårt att ta sig till fysiska utbildningar, till exempel för att de inte trivs i grupp eller för att de har svårt att lämna barnen.

Det finns också exempel på att restriktioner under pandemin medförde att fler fick ta ansvar för genomförandet av aktiviteter vilket gynnade utgången av insatsen.

En annan framgångsfaktor som lyfts med covid-19-pandemin är att det fanns mer tid för fördjupande samtal mellan pedagog och kulturtolk eftersom verksamheten vid vissa tillfällen fick stänga ner, eller övergå till digitala träffar som genomfördes under kortare tid än ordinarie fysiska träffar. Mer tid för reflekterande samtal

upplevdes leda till en ökad kvalitet på arbetet när de kunde ta emot fysiska besök igen då personalen inom insatsen haft tid att utvecklas.

”att utrymmet finns i vardagen att sitta och ha reflekterande samtal [...] det är väsentligt för att det överhuvudtaget ska gå att uppnå det som vi uppnår i dag.”

En annan effekt av pandemin var att nya samverkansformer uppstod i några insatser. En insats beskriver att då de flyttade ut sin verksamhet utomhus träffade på andra organisationer som gjorde detsamma, och att de hittade sätt att samverka kring stöd för målgruppen som har fortsatt efter pandemin. Även fördjupad samverkan inom kommunen tillskrivs de ändrade förutsättningarna som covid-19 pandemin ledde till.

”Det kan man tacka lite pandemin till, för eftersom vi fick utföra arbetet annorlunda så fanns det mer tid att lägga på samverkan, vi har varit involverade i alla möjligheter.”

Lärdomar

De insatser som haft aktiviteter i gång under covid-19-pandemin har fått anpassa innehållet efter gällande restriktioner. En lärdom som dras från detta är att det uppstått en kreativitet när de ursprungliga planerna inte kunde genomföras. Flera nya lösningar har uppstått, och i de flesta fall har verksamheten kunnat pågå om än med vissa tillfälliga nedstängningar.

”Vi fick helt tänka om i utförandet, men lyckades ändå att uppnå det vi hade hoppats på men genom andra vägar. Det är vi väldigt stolta över.”

Flera beskriver hur de bjöd in sjukvårdspersonal för att informera om sjukdomen och i någon insats hjälpte personalen till att boka in deltagare för vaccinering mot covid-19. Insatserna behövde anpassa innehållet efter de behov som uppstod hos deltagarna.

En annan lärdom som kan dras efter pandemin är att förändringen i utformningen av aktiviteter ledde till att deltagare försvann. En insats beskriver vikten av flexibilitet och att se varje deltagare och hur de arbetade för att hålla kvar relationen till deltagare även då de inte kunde genomföra sina aktiviteter som planerat.

”Vi märkte fördelar med det att det blev mer personligt. Det var väldigt tydligt under pandemin att det blev mer av de enskilda samtalen, då kunde vi ge utrymme för det att hålla kvar relationen, så att vi inte tappade bort varandra. Så flexibiliteten är jätteviktig, att kunna förändra utifrån läget”

Jämställdhet

Länsstyrelserna har tagit fram ett stöd kring jämställdhet inför en bidragsansökan som kommuner och organisationer kan ta del av. Syftet med stödet är att underlätta för insatserna att göra en jämställdhetsanalys inför insatsen. Stödet består av ett antal frågor som kan besvaras inför en ansökan angående kartläggning, analys och åtgärder. Till exempel finns frågor om vilka stödet riktar sig till, hur resurserna fördelas, vilka konsekvenser för jämställdheten som insatsen leder till och hur insatsen bidrar till att minska ojämställdheten. [17]

Även om samtliga projekt berör hur insatsen påverkar kvinnor/flickors och män/pojkars delaktighet ser det olika ut i hur omfattande jämställdhetsanalyser som gjorts innan ansökan. Det finns en medvetenhet om att pappor är svåra att nå med föräldraskapsinsatser men det saknas konkreta aktiviteter för att underlätta deras deltagande.

Utmaningar

Majoriteten av insatserna beskriver att de har haft utmaningar att nå pappor för att delta i aktiviteterna även om de haft med pappors deltagande som ett projektmål. Att få fler pappor att delta på föräldrastödsinsatser är även något som aktivt diskuteras hos insatserna när de pågår. Anledningen till att pappor inte deltar i så stor utsträckning förklaras ofta utifrån att mammorna är de som tar störst ansvar för barnen och vissa beskriver även att mammorna önskar att behålla detta område för sig själva.

”Jag har märkt också att vissa mammor tänker att det här är mitt jobb, det är jag som är ansvarig mamma och ska uppfostra barnen. Och ta hand om barn. De har inte låtit pappan komma in, ibland säger jag, ni kan komma båda två, pappan kan vara med, men nej, pappan är på jobbet, han får ta hand om andra saker. Själva tanken, de har inte kommit fram till att pappan också måste vara delaktig i barnens liv.”

En annan insats lyfter att föräldraskapsstödsinsatser oftast är efterfrågade av mammor medan andra påpekar att männen i större utsträckning arbetar och att det då faller sig naturligt att det är mamman som kan delta på aktiviteter med barnen. Vidare lyfts att mammor ofta efterfrågar föräldraskapsinsatser även för papporna efter att de själva deltagit.

Framgångsfaktorer

Insatserna har ofta aktivt jobbat för att få fler pappor att delta i de föräldraskapsstödsinsatserna de erbjuder. I de fall där även pappor har deltagit har det krävts ett aktivt uppsökande arbete.

”Vi har medvetet försökt att nå ut till flera män, och att vi har kanske 10 eller 12 stycken det är egentligen vårt arbete, att vi har lyckats att nå dem.”

En specifik framgångsfaktor som nämns av flera insatser är att vända sig till befintliga grupper där nyanlända föräldrar deltar, för att på detta sätt nå både mammor och pappor. Exempel på sådana grupper kan vara SFI eller samhällsorientering. Även om inte alla som deltar i dessa grupper är föräldrar är det ett sätt att nå ut till föräldrar som inte aktivt söker sig till andra aktiviteter som riktar sig till föräldrar. Vissa föräldraskapsutbildningar har erbjudits till befintliga SFI eller samhällsorienteringsgrupper under ordinarie lektionstid. I andra fall har deltagare rekryterats från SFI men blivit erbjudna att delta på insatser i anslutning till sin utbildning. En fördel som lyfts med att genomföra insatser under lektionstid är att deltagarna har barnomsorg ordnad.

En insats i denna kartläggning vänder sig till enbart pappor i ett försök att på det sättet nå fler pappor. Flera andra insatser uppger under intervjuerna att de har haft funderingar på att starta insatser som vänder sig till enbart pappor.

Lärdomar

I de fall man inte arbetat uppsökande kommer inte pappor i så stor utsträckning. Vid de tillfällen pappor kommer till aktiviteter så kommer de ofta tillsammans med mammorna. En lärdom som lyfts under en intervju är hur viktigt det är med bemötande av de pappor som trots allt kommer till insatserna för att delta i föräldraskapsstödsaktiviteter.

”När det väl kommer pappor försöker vi att inte vara för påtryckande, men vi bjuder in [...] och de papporna som kommer hit de känner sig bekväma och de kommer tillbaka. Det är bara försöka på något sätt om det ska fortsätta.”

Det beskrivs även hur pedagogerna ofta pratar med mamman om att hon kan bjuda med pappan på aktiviteterna och hur viktigt det är att pappan involveras i föräldraskapsarbetet.

Precis som med andra delar av insatserna så lyfts det att det är viktigt att vara ihärdigt och att hålla i arbetet med att få fler pappor att komma till aktiviteterna.

”Vi har pratat mycket kring det här, det är mycket att uppmuntra och inkludera de som är här. Det har blivit lite bättre.”

Samverkan

Samverkan i olika former sker i samtliga insatser i denna kartläggning. Vissa har samverkansavtal med externa parter, såsom mellan kommuner och ideella organisationer. Andra har samverkan endast internt inom den egna organisationen

mellan till exempel olika förvaltningar. Samverkan ses generellt som något positivt och nödvändigt och något som insatserna gärna vill arbeta för att uppnå.

Utmaningar

Flera insatser beskriver att det tar tid att komma i gång med samverkan. Detta gäller både samverkan med andra organisationer och samverkan inom den egna organisationen. Flera insatser beskriver hur det krävs att andra parter bearbetas under en längre tid innan det finns en fungerande samverkan.

”Det är inte bara att lyfta luren man måste bearbeta.”

Ofta finns det även en ovetskap om andra pågående och planerade aktiviteter inom den egna organisationen. Ibland har projektägare upptäckt under insatsens gång att liknande aktiviteter redan genomförs inom andra delar av organisationen. I andra fall har insatsen inte kännedom om vilka aktiviteter som erbjuds till nyanlända och när i tiden de nyanlända deltar i dessa aktiviteter samt vad de innehåller.

När det gäller extern samverkan beskrivs dels utmaningar på grund av pandemin som beskrivits ovan, dels utmaningar kopplat till det praktiska arbetet när olika organisationer ska samverka. Det berättas i en insats om utmaningar med att ha med olika aktörer från civilsamhället i styrgruppen, som i viss mån konkurrerade med varandra. Aktörerna stod bakom olika typer av föräldraskapsstödsprogram och hade svårigheter att arbeta med andra program än sina egna.

En annan insats berättar om utmaningar kring rapportering av genomförda insatser, och hur detta skiljer sig mellan olika organisationer.

”Och det har varit krångligt hela vägen att visa hur många har de träffat. Det är olika organisationskulturer, olika resurser, det är nackdelen med att jobba utanför sin egen organisation. Även om vi har sagt det här är jätteviktigt för oss.”

En annan utmaning för en insats som startade under 2018 var att hitta en samverkanspart som kunde genomföra språkundervisning på plats på öppna förskolan. Vid den tidpunkten var det ovanligt att studieförbund genomförde undervisning på plats i kommunens verksamhet och det var därför utmanande att skapa en fungerande samverkan med ett studieförbund. Idag är det vanligt att studieförbund genomför denna typ av språkundervisning och därför lyfts oftast samverkan med just studieförbund som något som fungerar väl inom insatserna. Men att få till en fungerande samverkan med en ny sektor beskrivs vara utmanande.

Framgångsfaktorer

Flera beskriver en fungerande samverkan mellan olika insatser, såsom §37a-insatser, inom kommunen. Framgångsfaktorer för denna samverkan har varit att

stärka varandra genom att erbjuda kompletterande insatser för föräldraskapsstöd och att rekrytera deltagare från varandra. Även att arrangera vissa aktiviteter, såsom språkträning, för att få målgruppen att komma till verksamheten och kunna genomföra föräldraskapsstöd där beskrivs som en framgångsfaktor.

”Vi tänkte att detta är också ett sätt att ta fram inkluderande aktiviteter, för det vänder sig direkt till den målgruppen som är språksvag i svenska. Det lockar dem hit för man kan ta med sig sitt barn. Så det föll väl ut och vi har utökat det”

En annan framgångsfaktor för samverkan är att utgå från specifika familjer och att arbeta gemensamt utifrån deras behov. Ett exempel som lyfts är att när civila organisationer arbetar nära socialtjänsten byggs ett förtroende gentemot målgruppen. En förutsättning för att få till detta nära arbete mellan civila organisationer och kommunen beskrivs vara en långsiktig samverkan. Flera insatser beskriver att de ser ett behov av att arbeta ännu närmare socialtjänsten för att nå de föräldrar med störst behov av föräldraskapsstödsinsatser.

Att samverka med andra föreningar ses som positivt och där kan information spridas om den egna insatsen och öppna upp för att andra organisationers medlemmar är välkomna att delta. Genom att samverka kan även fler i målgruppen nås. Föreningar kan nå fram till föräldrar och skapa ett förtroende som kommunen i vissa fall har svårt för, just för att de inte är en myndighet.

”de blir våra öron, de är ingen myndighet de är en annan sort. Vi vet deras värde, det är därför vi vill fortsätta.”

En annan framgångsfaktor för insatser har varit att de genom samverkan med flera olika organisationer inom och utom kommunen når fler föräldrar. Föräldrar har olika behov vid olika tillfällen i sitt föräldraskap, och kan fångas upp av olika aktörer och då hänvisas till ett ställe där de får stöd.

”Därför vi tror på samverkan med många olika. När många är med blir det lätt att hänvisa till en och samma plats, då tror jag vi når långt.”

Lärdomar

Samverkan inom organisationen kan skilja sig beroende på hur stor organisationen är, till exempel en stor kommun jämfört med en liten. I flera fall upplever mindre kommuner att det är enklare att få till en samverkan då man sitter fysisk närmare varandra medan det kan krävas mer formella beslut för att få till en samverkan i en större kommun. Samtidigt lyfter mindre kommuner att det även där krävs hårt arbete för att få till samverkan med andra funktioner inom den egna

kommuner och att detta kan vara tidskrävande. Det beskrivs att den tid och arbete som krävs för att få till en fungerande samverkan ofta underskattas.

”[...] allting tar tid. Att hitta acceptansen i att jag kan inte bara gå in så har allt löst sig. Detta är långsiktigt. Ett projekt under 1,5 år är jättebra, men ska det sluta vid det? Det är ju sorgligt. Det är nu det börjar känner vi, den här snöbollen börjar rulla och den blir större.”

En lyckad samverkan beskrivs också vara beroende av att en nyckelperson aktivt arbetar för att få samverkan att fungera. Det är dessutom enklare att genomföra insatser som fungerat väl på andra platser och som därmed är förankrade inom den organisationen, till exempel samverkan med olika bildningsförbund som genomför språkundervisning ute i verksamheten.

En lärdom kring att få till en bra samverkan är att det är viktigt att ha ett tydligt eget ägandeskap av insatsen. Kommuner och föreningar är positivt inställda till samverkan med andra organisationer, mer ser vinster av att äga projektet själv. Detta för att inte begränsas när samverkansparten får förhinder och vara beroende av att någon annan ska göra sin del för att kunna genomföra sina åtaganden. Men även för att insatsen ska kunna fokusera på det som de identifierat som viktigt.

”vi vill samarbeta, men låt var och en sköta sin egen del så att vi inte blir låsta av samarbetet där också all kraft och energi går åt till att sitta i samarbetsmöten. Vi vill vara där behoven finns, det har varit en väldigt stark drivkraft för oss.”

Ytterligare en lärdom från att samverka mellan organisationer är att det är viktigt att det finns en tydlighet i vad parterna behöver rapportera vidare. Olika organisationer har olika kultur och arbetssätt och det kan vara utmanande att hitta gemensamma strukturer.

”[...] för vi ser ett stort värde att jobba med föreningarna men vi måste också få något som vi kan berätta om, något underlag som visar hur många nya föräldrar som nåtts. Vi pratade om det hela tiden och de är väl medvetna. I vår organisation kan det vara lite svårt om man inte kan visa upp ett utfall.”

Organisering och utformning av insatser

Insatserna i kartläggningen är utformade och organiserade på olika sätt. Gemensamt är att de förhåller sig till den relativa korta projekttiden på drygt ett år. Flera insatser har dock pausats och förlängts under tiden på grund av pandemin, och någon insats har därmed pågått under flera år.

Aktiviteterna inom insatserna är placerade inom olika förvaltningar inom kommunen eller på plats hos en civil organisation. Vissa insatser vänder sig direkt

till målgruppen medan andra har fått medel för att arbeta med mer strategiska aktiviteter.

Utmaningar

En utmaning som gäller generellt för den typ av insatser som tas upp i kartläggningen är att det kan ske förändringar som inte är planerade eller förutsedda och att det är svårt att snabbt ställa om efter nya förutsättningar.

”Man blir frustrerad många gånger, du ska som person vara öppen på att allt som du har förberett kan behövas lägga åt sidan för det kan komma upp andra saker som man måste prioritera.”

Flera kommuner nämner den politiska styrningen i kommunen som en utmaning för den typ av integrationsprojekt som denna kartläggning omfattar. Det kan handla om att det anses vara exkluderande att erbjuda aktiviteter riktat till nyanlända eller att den typen av insatser som vill genomföras inte är prioriterade.

En betydande utmaning i organisering och utformning av insatser har skett i samband med chefsbyten eller när projektledare för insatsen byts ut. Flera beskriver att insatsen vid dessa tillfällen stannar av och att det tar tid att hitta nya strukturer igen. Många gånger har chef eller projektledare haft en nyckelroll inom insatsen och vid dess avslut finns ingen naturlig efterträdare som kan fortsätta driva arbetet framåt på samma sätt.

En annan utmaning som tas upp är att hitta strukturer för ett effektivt arbetssätt med att erbjuda föräldraskapsstöd till målgruppen. Flera insatser beskriver att aktiviteter är personbundna och genomförs genom punktinsatser. Det beskrivs vara väldigt tidskrävande att få i gång en grupp inom föräldraskapsstöd då deltagare rekryteras var för sig och oftast kräver mycket information innan de är redo att delta.

”Men vi jobbar på med strukturen. Nu är det väldigt mycket resurser som går åt för att kunna få till en grupp. Och där känner vi att det hade kunnat göras smidigare där det blir mer en rulljängs när grupperna skapas. Då tror jag att det kommer gynna alla.”

Kommunens organisering av verksamheter mot nyanlända kan också påverka möjligheten att rekrytera deltagare till insatserna. I de fall de nyanlända som är boende i kommunen deltar i en annan kommuns insatser, till exempel SFI, samhällsorientering eller arbetsmarknadsinsatser, kan det vara svårare att nå dem då det inte finns kännedom om målgruppen i den egna kommunen. På samma sätt beskriver en kommun att det är mer utmanande att arbeta verksamhetsnära i en stor kommun där målgruppen deltar i insatser som kan vara placerade långt ifrån den verksamhet där insatsen genomförs.

Framgångsfaktorer

En återkommande beskriven framgångsfaktor för organisering och utformning av insatsen är att genomföra regelbundna styrgruppsmöten, gärna med så täta mellanrum som veckovis eller månadsvis i början, för att kunna glesas ut efter hand. I något fall där styrgruppen inte varit aktiv i början har insatsen inte kommit i gång i den takt som önskats. Att även lägga styrgruppsmöten på plats ute i verksamheten, till exempel på den öppna förskolan ses som en framgångsfaktor för insatsen.

”Jag har bokat lokal, styrgruppsmöten, agendan. Hela tiden. Hållt i, hållt i. Det tror jag mycket på.”

En annan framgångsfaktor som förklaras är insatser som bygger på deltagarnas behov och önskemål. En insats som bedriver sitt föräldraskapsstöd i cirkelform, där deltagarna själva är med och påverkar träffarnas innehåll beskriver hur de har engagerade deltagare redan från start.

”Jag tror att det här inte var top-to-down, det här var behov som kom underifrån. Människorna uttryckte att vi är i behov av det här. Hjälp oss med det. Och i och med att behovet kom ifrån deltagare, eller målgruppen, då är det helt annorlunda.”

Samma insats beskriver att eftersom de utgår från ett reellt behov hos målgruppen så finns deltagarna där och de behöver inte aktivt arbeta med att rekrytera deltagare till sina insatser.

”men folk kommer ut och knackar på och säger, nu behöver vi detta. Då behöver vi inte leta deltagare när vi har redan kö utanför.”

En annan insats beskriver hur nya aktiviteter inom insatsen uppstod helt efter önskemål från målgruppen och att dessa aktiviteter blev väldigt lyckade:

”...och det var då det kom från deltagarna det här med sommarsimskola. Och vi tänkte, varför har vi inte tänkt på det? För de ska ju ha betyg i det i årkurs 6 och för att få godkänt i idrott så måste man kunna simma.”

Ett annat exempel på aktiviteter som kommer från deltagarna själva och som underlättar arbetet med föräldraskapsstöd är en insats som beskriver att de efter deltagarnas önskemål hjälpte sina deltagare att ladda ner och använda bank-id och hur det underlättade för dem att själva kunna sköta kontakter med andra myndigheter.

”Det enda som behövdes var att den här människan skulle gå på två dagars 1 timme eller 1,5 timmes kurs för att inte behöva springa till människor och ringa efter hjälp [varje månad].”

De beskriver att de även fokuserat mycket på att få föräldrar att kunna hantera de digitala verktyg som finns för att de ska kunna följa sin barns skolresultat, anmäla frånvaro till skolan och ha kontakt med lärare. Många av deras deltagare behärskar inte svenska på den nivån att de kan förstå innehållet i dessa appar, men efter genomgång och förklaring av hur de fungerar kan de på egen hand följa vilken bedömning som görs för barnen genom att ta del av de betygsunderlag som finns.

Ytterligare en framgångsfaktor för organisering av insatsen beskrivs av flera som närvaron av en driven projektledare eller liknande nyckelperson. Precis som beskrivet ovan, att en utmaning är då denna person slutar, så beskrivs framgångsrika insatser ofta bero på engagerade nyckelpersoner. Dessa personer beskrivs ofta kunna initiera samverkan, engagera medarbetare och skapa förtroende hos målgruppen.

”Skulle jag göra ett sådant här projekt igen, då skulle jag göra exakt likadant. Gått ut och raggat någon från föreningslivet, någon som verkligen vill och som brinner för att alla ska med. Och de finns ju där”

På samma sätt beskrivs det hur värdefullt det är att leda föräldraskapsutbildningar med två ledare, en som talar deltagarnas modersmål och en från ordinarie verksamhet eller en person från kommun och en från civilsamhället. Detta upplevs också leda till ett större förtroende hos deltagarna i gruppen där de kan diskutera föräldraskapsfrågor utifrån olika kulturella kontexter. Även att arbeta i grupp beskrivs som en framgångsfaktor för att arbeta med föräldraskapsstöd.

”... man kanske känner sig [...] misslyckad som förälder för att man har problem, men när man sitter och samtalar i grupp så kan det bli något annat. Man behöver inte alltid [...] känna sig ensam med att tycka något är jobbigt.”

Flera insatser lyfter vikten av att i organisering och utformning av insatsen ta hänsyn till de behov som deltagaren har och vara flexibel med att hantera dessa, till exempel ta kontakt med andra myndigheter eller hjälpa till med att förstå ett beslut. Det beskrivs även att genom att hjälpa målgruppen med kontakter med myndigheter skapas ett förtroende för det svenska systemet som underlättar mottagligheten för föräldraskapsstöd.

”Har personen ett behov att ringa vårdcentralen, då gör man det. Man tänker inte att här så håller vi på med dans. Utan möta människan där man är.”

Inom flera insatser erbjuds stöd till deltagarna utöver de planerade aktiviteterna men insatser skiljer sig åt i hur mycket stöd som erbjuds. Flera insatser har beskrivit hur medarbetare inom insatsen följer med nyanlända vid besök hos skola eller olika myndigheter som en medmänniska för att ge den nyanlända extra stöd.

En annan viktig framgångsfaktor för insatsen är var aktiviteterna är placerade. I de kommuner där aktiviteterna utgår från en familjecentral beskrivs detta bidra till en närhet till målgruppen nyanlända föräldrar som besöker familjecentralen genom sina möten med till exempel BVC. I flera insatser bokas nyanlända familjer in till möte med BVC vid de tidpunkter då kulturtolk eller likande befinner sig i samma lokaler. Detta ger kulturtolken en möjlighet att presentera sig och verksamheterna på familjecentralen för den nyanlända familjer. I flera insatser rekryteras deltagare till insatserna på detta sätt.

Lärdomar

En lärdom som framkommit vid organisering och utformning av insatser är vikten av att det i insatsen arbetar någon som redan har kontakter inom föreningslivet och med målgruppen och som vågar arbeta uppsökande. Det är även viktigt att de eventuella ideella organisationer som medverkar är engagerade, men en lärdom har varit att det är bättre med färre organisationer och att fokus är på kvalitet i stället för att involvera för många organisationer.

”Ambitionsnivån var ännu fler föreningar, alla skulle ju med, men i stället blir det kvalitet och kontinuitet.”

Under intervjuerna lyfts behoven av kunskap i att nå de nyanlända föräldrarna som besöker olika verksamheter för föräldrar för att kunna arbeta inkluderande och stöttande. Utmaningar handlar inte bara om att få fler nyanlända föräldrar att delta i aktiviteter, så som öppen förskola, utan även att stötta föräldrarna i deras föräldraroll när de är där. Detta kräver stor kunskap hos pedagogerna som arbetar på plats i verksamheten.

”Och framför allt då [...] det här hur viktigt det är att möta upp föräldrarna som kommer dit på ett bra sätt, att det inte bara är en mötesplats där de själva kan umgås, utan aktivt jobba som pedagog.”

För de insatser som arbetat med kulturtolk eller liknande lyfts värdet i att de personerna arbetar nära ordinarie personal. I de fall kulturtolkarna haft en mer fristående roll har det skett utmaningar i de olika rollerna och en osäkerhet kring kulturtolkens uppdrag har uppstått.

”Den funktion som kulturtolk tror jag att alla andra också kan ha nytta av. Många gånger får jag veta att det varit missförstånd mellan personal och föräldrar. För att föräldrarna inte har tillräcklig kunskap och information och personal utgår ifrån att de måste veta.”

Vidare beskrivs rollen som kulturtolk som komplex, och flera insatser lyfter vikten av kulturtolkens bakgrund.

”utifrån kan det se enkelt ut, men den person som ska jobba som kulturtolk behöver förstå båda kulturer. Att förstå hur man tar kontakt med svenska samhället, lag och regler och allt annat. Det är mycket, det kräver mycket. Inte bara prata två språk.”

Det lyfts även som en lärdom att kulturtolken behöver stöttning i sitt arbete och förståelse för hur arbetet på till exempel en öppen förskola går till. Tid för reflektion och diskussioner mellan kulturtolk och ordinarie pedagoger anses vara väsentlig och kan med fördel integreras i arbetsbeskrivningen.

Ovan beskrivs utmaningar när det gäller att hitta strukturer för genomförandet av föräldraskapsstöd. I relation till detta lyfts det som en lärdom att genom att genomföra föräldraskapsstödsinsatser i befintliga grupper där nyanlända redan deltar möjliggör detta för att fler kan delta, precis som lyfts tidigare för att få fler pappor att delta. Dessa befintliga grupper kan vara till exempel SFI, samhällsorientering eller liknande.

Implementering

Länsstyrelserna begär vid ansökan om stadsbidrag information om, och i så fall hur, insatserna kommer att fortgå efter insatstidens slut. I ansökan krävs en beskrivning över hur insatser planeras att ta vara på resultatet inom organisationen.

Flera insatser i kartläggningen har efter avslut blivit implementerade i ordinarie verksamhet. Ett exempel är en insats som efter avslut blivit en självständig förening och som fortsatt kommer att finansieras genom bidrag från näringslivet. Andra insatser har implementerats in i kommunens övergripande arbete med föräldraskapsstöd.

Utmaningar

Utmaningar som tas upp när det gäller implementering av insatser är att få arbetet med föräldraskapsstöd långsiktigt, något som behövs för att föräldrar ska få det stöd de behöver. Arbetet i projektform är kortsiktigt och många gånger utmanande att få implementerat i ordinarie verksamhet under den korta tid som insatsen genomförs, vilket oftast är under lite mer än ett år. I flera fall är det dessutom tidskrävande att starta upp en insats och det kan vara utmanande att prioritera en ansökan då det är svårt med osäkerheten om det kommer beviljas medel.

En insats berättar om hur de arbetar för implementering även efter avslutad insats, men är då beroende att hitta finansiering från år till år, något som är väldigt tidskrävande. Detta kan även leda till att de inte själva längre äger projektet och får acceptera att det till viss del tar nya vändningar.

En annan utmaning som beskrivs utifrån implementering är att veta hur länge man ska hålla i en aktivitet och när det är dags att avsluta om det inte fungerar som önskat. Till exempel lyfts olika aktiviteter som planerats för nyanlända föräldrar men där deltagandet uteblivit.

Framgångsfaktorer

För att lyckas med implementering av en insats framkommer det att det underlättar att man inom insatsen arbetar aktivt för implementering redan från start. Exempel på detta kan vara att flitigt besöka nämnder och förvaltningar för att lyfta det som görs och behovet av att det fortsätter, eller att vara aktiv i marknadsföring mot medborgare genom till exempel lokaltidningar, sociala medier och andra tidningar. Även att lyfta tidigare tagna beslut inom organisationen om liknande prioriteringar, till exempel en integrationsstrategi, är en framgångsfaktor för att få insatsen implementerad.

”Att visa på redan tagna beslut att detta är en väg att gå, det var gav effekt. Det kan vi tipsa om.”

Ett annat exempel på implementering är att integrera föräldraskapsstöd som en aktivitet till en annan §37a-insats som blivit implementerat tidigare.

Lärdomar

En lärdom som dragits för att underlätta implementering av insatserna är att den anställda kulturtolken eller liknande deltar i den ordinarie verksamheten där föräldrar nås. Genom att arbeta som en brobyggare mellan flera olika verksamheter, till exempel mellan BVC, folktandvården, skolan och öppna förskolan underlättas att medarbetare inom de olika verksamheterna arbetar vidare med insatserna även efter avslutad insats. Det underlättar att identifiera strukturer som redan finns där brobyggaren kan delta med erfarenheter för att lyfta nyanlända föräldrars behov. Dessutom gäller att, precis som beskrivet tidigare, att ge arbetssättet tid för att det ska bli implementerat och ge resultat.

”Men när man ger det tid och det sprider sig, då kan man börja skörda vinsterna av det.”

Att arbeta med målgruppen

Det sista temat lyfter utmaningar, framgångsfaktorer och lärdomar med att arbeta med målgruppen nyanlända föräldrar. Här lyfts funderingar som inte passar in

under ovanstående teman men som är relevanta inför genomförande eller planering av liknande insatser.

Insatserna beskriver föräldrar som är osäkra på vilken deras föräldraroll är i Sverige. Vissa kan ha förlorat sina strategier de använt i sitt hemland och behöver stöd i hur de ska vara föräldrar. Flera beskriver föräldrar som är oroliga för att myndigheterna ska lägga sig i föräldraskapet och i värsta fall omhänderta barnen. Utifrån detta arbetar flera insatser med att tillgängliggöra information om var föräldrar kan vända sig om de upplever bekymmer med sina barn.

Under våren 2022 bedrevs det i sociala medier en desinformationskampanj riktad mot den svenska socialtjänsten, där det uppgavs att muslimska barn utan anledning fördes bort i Sverige med hjälp av Lagen om vård av unga, LVU. Samtliga insatser beskriver att denna kampanj påverkade de aktiviteter de genomförde i verksamheterna. Några insatser bjöd in socialtjänsten från kommunen för att berätta om sitt arbete, någon insats hade även deltagare med erfarenheter från att få stöd från socialtjänsten som delade med sig av sin erfarenhet till gruppen. Föräldraskapsstödsutbildning blev även något konkret att erbjuda de grupper där det uppstod en oro, till exempel till olika föreningar.

Det beskrivs att denna oro för myndigheter ständigt finns hos vissa nyanlända föräldrar de är i kontakt med, men att det under våren 2022 blev en större diskussion där deltagare ville lyfta den oro som fanns bland deras vänner och bekanta.

Utmaningar

En utmaning med att arbeta med målgruppen nyanlända föräldrar beskrivs vara att vissa inte har kunskap om vad föräldraskapsstöd i Sverige innebär och att de har rätt till stöd. Det kan även vara att nyanlända föräldrar inte har kännedom om verksamheter såsom öppna förskolan och vad dessa aktiviteter innebär trots att de har behov av dem.

En annan utmaning som nämns är att många familjer är i behov av olika typer av stöd, ofta praktiskt stöd relaterat till kontakt med andra myndigheter som inte igår i insatsens aktiviteter. Ovan togs det upp som en framgångsfaktor för organisering och utformning av insatser att kunna bemöta de behov som deltagarna har, men gränsen för vad som går att hjälpa till med inom insatsen lyfts som en utmaning när det gäller arbete med just nyanlända föräldrar. Dessa beskrivs ofta ha ett komplext behov av stöd som berör mer än stöd i föräldraskapet.

”Sen är det många familjer som inte har någonstans att vända sig. Det kan vara allt möjligt, bostadsfrågor, kan vara utvisningsbeslut, vi kan försöka slussa vidare till någon som kan hjälpa dem. Men det är ibland väldigt jobbiga situationer som egentligen inte är inom vårt uppdrag.”

Det beskrivs att det kan vara svårt att rekrytera deltagare bland dem som vanligtvis inte besöker den typ av verksamhet insatserna bedriver även om dessa ofta upplevs vara de med störst behov av föräldraskapsstödsinsatser. På samma sätt finns en osäkerhet bland personal om deltagare uppsöker andra verksamheter för att få det stöd de har rätt till. Flera hänvisar vidare till rätt instans, men det är en utmaning att veta om de söker och får den hjälp de är i behov av.

”... det är svårt att veta om vissa verkligen söker hjälp eller om det är lättare när de är här.”

En annan vanlig utmaning som lyfts av insatserna är när deltagarna har olika bakgrund, i kunskap eller i språk. Det krävs då anpassningar av insatserna som ibland upplevs som svåra att genomföra. Flera lyfter att gruppen nyanlända föräldrar är en grupp bestående av människor med olika bakgrund och behov, och hänsyn behöver tas till detta vid utformning av insatser.

För de deltagarna i insatserna som har etableringsersättning eller försörjningsstöd har det visat sig svårt att betala ut arvoden till de som engagerat sig som ledare i insatsen. En insats har aktivt rekryterat ledare bland målgruppen som har lagt ner mycket tid inom insatsen. I stället för att betala ut ersättning kompenenserade de ledarna på annat sätt.

”Men sen har det varit lite svårt med arvoderingarna därför att de hade någon ersättning, så det krockade med det. Men då hjälpte de till ideellt och då såg vi till att vi hade mycket mat i stället. Och mycket fika och mycket frukt. Vi kompenenserade på det sättet.”

Framgångsfaktorer

Insatserna beskriver att det finns ett stort intresse för föräldraskapsstöd hos målgruppen och att det finns en öppenhet för att diskutera frågor gemensamt med andra och för att ta emot stöd i sitt föräldraskap.

”För att vi har märkt att de har varit genuint intresserade av de ämnen som vi tog upp.”

En insats beskriver att en framgångsfaktor har varit att involvera hela familjen. De erbjuder aktiviteter för barnen i anslutning till aktiviteter för föräldrarna. På det viset ser de varandra och är delaktiga men får delta på de insatser som är anpassade efter deras behov. De blir också del av ett sammanhang där människor med olika bakgrund och ursprung deltar.

”när vi hade språkcaféet ser barnen att föräldrar är där också, att mamma ändå sitter där och läser en dagstidning och får rubrikerna översatta. De ser att det finns vuxna svenska människor som är vänliga och hjälpsamma.”

Flera insatser beskriver även att deras föräldraskapsstödsinsatser bli en mötesplats för de nyanlända som saknar kontakter i Sverige.

”det blir de här relationerna av att komma in i ett litet bredare nätverk som jag tänker är väldigt fint.”

En framgångsfaktor som kommer upp under intervjuerna är vara uthållig i sitt arbete och inte avsluta aktiviteter för tidigt. I detta ligger även att försöka reflektera kring varför vissa insatser inte fungerar utifrån målgruppens synvinkel.

”inte ge upp, det är lätt att man säger, äh, vi struntar i det, men det är viktigt att man håller i gång. [...] hålla i ett tag i alla fall, sen kanske man behöver prova sig fram lite, och också försöka förstå varför kommer de inte”

Vidare beskriver insatser som bygger på en redan etablerad verksamhet för målgruppen att de upplever att de ofta har en kännedom om familjerna och vilka utmaningar de står inför i sitt föräldraskap. Denna kännedom har gjort att det är möjligt att komma på djupet med föräldraskapsstödsutbildning och erbjuda det stöd som familjerna är i behov av. En redan tidigare etablerad verksamhet har också skapat ett förtroende mellan personal inom insatsen och målgruppen, och detta förtroende underlättar deltagande i insatsens aktiviteter.

”människor kommer för att de har förtroende för oss. De vill ha gemenskap. Folk är inte vana vid föreningar som gör olika aktiviteter, de är vana vid att sitta ner och prata. Träffa människor som de tycker är trevligt och fint att umgås med.”

På samma sätt lyfts hur viktigt det är med bemötande för att nyanlända föräldrar ska vilja delta i aktiviteterna som insatsen erbjuder.

”Ett gott bemötande är så viktigt. Vi hade kunnat ha jättebra svenskundervisning här men hade vi inte haft ett gott bemötande så hade de inte velat komma.”

En annan framgångsfaktor som nämns i arbetet med målgruppen hos flera insatser är att bjuda på fika eller att gemensamt laga mat. Flera insatser har aktivt valt att bjuda på fika just för att alla ska inkluderas och kunna delta på lika villkor. Det beskrivs att det blir en annan dynamik i gruppen när alla sitter runt bordet och äter tillsammans. Det leder också till att föräldrar som kommer från olika bakgrund börjar samtala och att andra diskussioner förs och att nya kontakter knyts.

”när vi lagar mat tillsammans, så händer någonting, det blir en fin gemenskap, besökarna vågar öppna upp sig ännu mer, prata med varandra...”

Någon insats beskriver hur pedagogerna aktivt arbetar under måltiderna för att diskutera ämnen som kost, hälsa och vikten av gemensamma måltider och att samtala tillsammans runt bordet i familjerna.

”... hur viktigt det var med de här frukostbufféerna, det var väldigt välbesökt och bidrog till fina samtal och man kunde enkelt komma in på det här med kosten...”

Matstunden blir också ett tillfälle att fånga upp andra behov hos målgruppen. Flera lyfter att flera familjer som deltar på aktiviteter har det svårt ekonomiskt och att de genom att äta tillsammans kan upptäcka utsatta familjer som kan vara i behov av extra stöd.

”Där är någon som har tagit fem mackor. Och då är de hungriga tänker jag, för oss är det ju en varning. Då blir man liksom, ok, vad händer här.”

Lärdomar

En lärdom som lyfts av flera är att det tar tid att få nyanlända att besöka befintliga verksamheter. Även då en kulturtolk eller liknande anställs så tar det tid för föräldrar att få kännedom om att hen finns på plats, på till exempel öppna förskolan, och för familjer att hitta dit. En insats beskriver att kulturtolkens arbete bedrivs bäst genom att vara synlig och aktiv på flera olika ställen i kommunen med anledning av att deltagarna har olika behov. Detta leder även till att fler bland ordinarie personal arbetar mer aktivt med integrationsarbete.

”Det som är bra i en tjänst som jag har, det är att kunna jobba på olika plan, lite här och där, för att kunna fånga upp ett så brett spektrum som möjligt.”

Vidare beskrivs att om tid ges för att få kännedom om kulturtolkens roll och arbete, och när kulturtolken arbetar på de platser där målgruppen befinner sig, så har målgruppen ett stort behov av stöd i olika frågor. Flera insatser beskriver att de blev förvånade över den mängd frågor som målgruppen vände sig till kulturtolken med när de väl kände till kulturtolkens roll.

”Sen att det är långsamma insatser, det får ta sin tid. Att bygga upp, att berätta för varandra, diskutera, de ringer från höger och vänster, det är folk överallt, plötsligt finns det en människa vi kan vända oss till, då var hur mycket människor som helst.”

En annan lärdom som har dragits är att det krävs mycket arbete för att få målgruppen att komma till föräldraskapsstödsinsatser. Det kan handla om att föräldrarna behöver mycket information och tydliggörande av vad föräldraskapsstödet innebär innan de känner sig trygga att ta ett beslut om de vill delta.

”men det handlar också mycket om att vi måste promota och förklara vad det är för något. Och att det är något som verkligen är bra för alla”

Ytterligare en lärdom beskrivs vara att det krävs resurser att kunna arbeta vidare med frågor som uppkommer under föräldraskapsstödsutbildningar. Ofta identifieras behov hos föräldrar som tidigare inte var kända vid andra möten med kommunen, till exempel behov av hjälp med kontakt med skola eller liknande.

”i de diskussionerna så har man förstått vissa saker som vi sen kan jobba vidare med. Det är inte så lätt att vara förälder och inte kunna språket eller kulturen och skolan, och andra saker som vi har kunnat snappa upp och jobba vidare med. Så det har varit en stor vinst.”

Det beskrivs även vara svårt att avgränsa målgruppen till bara nyanlända, samma behov kan finnas hos dem som bott länge i Sverige.

Rekommendationer

Två olika händelser har påverkan samtliga insatser i denna kartläggning. Dels pågick covid-19-pandemin under stora delen av projekttiden hos flera insatser dels bedrevs det under våren 2022 en påverkanskampanj i sociala medier mot socialtjänsten avseende omhändertagande av barn. Dessa två händelser har påverkat utgången av dessa insatser, men även bidragit till nya lärdomar som är värda att lyfta.

Baserat på de utmaningar, framgångsfaktorer och lärdomar som tagits upp i tidigare avsnitt, har ett antal rekommendationer tagits fram inför utformning och genomförande av liknande insatser som arbetar med föräldraskapsstödsinsatser för nyanlända föräldrar. Flera av dessa rekommendationer är även relevanta för andra liknande insatser vars syfte inte nödvändigtvis är föräldraskapsstöd.

Samverkan, styrning och implementering

Använd den nationella strategin för föräldraskapsstöd

Utgå från de tre målområdena i den nationella strategin för föräldraskapsstöd, ett kunskapsbaserat stöd, ett tillgängligt stöd och en stödjande organisation vid utformning av framtida insatser. För att bemöta ett kunskapsbaserat arbetssätt kan utformare välja att använda ett validerat föräldraskapsstöd. För att göra stödet tillgängligt kan insatsen arbeta mer uppsökande mot nyanlända föräldrar samt genomföra föräldraskapsstöd i de grupper där nyanlända deltar. För att arbeta med en stödjande organisation är det viktigt att tänka igenom hur insatsen kan ha ett tydligt ledarskap, tydlig styrning, tillräcklig finansiering och kunskap.

Initiera samverkan tidigt

Att få till en fungerande samverkan tar tid. En rekommendation är att initiera samverkan i god tid innan insatsen börjar för att säkerställa att aktiviteter kan påbörjas omgående. Detta gäller både vid intern samverkan, till exempel mellan olika förvaltningar inom en kommun, och extern samverkan, mellan till exempel en kommun och en ideell organisation. Det är även att rekommendera att tydligt beskriva de olika parternas ansvarsområden och förväntningar för att minska risken för otydlighet längre fram i projektet. Att hitta en övergripande struktur för samverkan minskar även sårbarheten i att en ensam nyckelperson bär ansvaret för samverkan.

Arbeta med implementering från start

Projekttiden är kort och för att lyckas med implementering av insatsen i ordinarie verksamhet rekommenderas att ha en plan för implementering av insatsen

från start. Vidare rekommenderas att aktivt arbeta för implementering direkt när insatsen börjar, genom att informera relevanta förvaltningar eller likande. Vidare rekommenderas att genom insatsen arbeta för att hitta en struktur för föräldraskapsstöd som bygger på ett övergripande och långsiktigt arbete snarare än att vara beroende av att enskilda personers arbetsuppgifter då detta underlättar implementering.

Tydlig och tät styrning i början av insatsen, gärna verksamhetsnära

Det rekommenderas en tydlig och tät styrning av insatsen, framför allt i uppstart och i första fasen av insatsen. Genom att ha täta avstämningar med styrgrupp och arbetsgrupp i början ges förutsättning att snabbt komma vidare inom insatsen då eventuella hinder uppstår. Att förlägga styrgruppsmöten så nära verksamheten som möjligt är också att rekommendera för att minska avståndet till mellan styrning och verksamhet. Detta kan också leda till en ökad insyn i insatsen och en ökad inkludering av målgruppen.

Utgå från målgruppens behov och önskemål

Utgå från det behov som deltagarna har vid utformning av insatser för nyanlända föräldrar. Involvera målgruppen vid planering av insatsen och i utformning av aktiviteter för att säkerställa att deras behov tillgodoses. Planera för en flexibilitet att snabbt kunna anpassa aktiviteternas innehåll då nya behov uppstår hos målgruppen.

Ta lärdom av andra framgångsrika insatser

Undersök vilka liknande insatser som varit framgångsrika på andra ställen och inspireras därifrån. Kanske finns det möjlighet att samarbeta med pågående insatser som riktas sig till målgruppen och därigenom erbjuda kompletterande aktiviteter inom föräldraskapsstöd.

Att arbeta med målgruppen nyanlända föräldrar

Avsätt resurser för att stötta målgruppen med övriga frågor

För att underlätta för deltagare att kunna ta till sig av det föräldraskapsstöd som erbjuds så rekommenderas insatserna att inkludera ett brett stöd till målgruppen. Ofta har nyanlända föräldrar ett stort behov av hjälp med praktiska frågor som inte ingår inom insatsernas aktiviteter men som kan vara tids- och resurskrävande att hantera. Det kan vara behov av hjälp med praktiska frågor som boende eller kontakt med myndigheter, men även frågor som uppkommer under föräldraskapsstödsinsatser, som till exempel behov av stöd i kontakt med skola.

Kartlägg vilka andra aktiviteter som erbjuds målgruppen i kommunen

Innan ansökan rekommenderas en genomgång av vilka andra insatser för målgruppen som planeras, pågår eller är avslutade inom den egna organisationen. Ofta pågår andra insatser parallellt och det förekommer att det saknas kännedom om dessa bland nystartade insatser. Vidare rekommenderas att kartlägga när målgruppen deltar på samhällsorientering, SFI, arbetsmarknadsinsatser eller liknande och om de vid dessa tillfällen diskuterar ämnen som är relaterade till insatsens aktiviteter. Kartlägg även om det genomförs andra insatser där det finns möjlighet att komplettera med föräldraskapsstödsinsatser, till exempel språkträningsinsatser på öppna förskolan.

Låt fler personer i personalgruppen ta del av utbildningar för att leda kurser i föräldraskapsstöd

Genom att låta fler personer i personalgruppen ta del av utbildningar för att leda kurser i föräldraskapsstöd till nyanlända breddas kompetensen och förmågan att ge nyanlända stöd i sitt föräldraskap. Personer som går utbildning kan vara personal inom den egna organisationen, till exempel personal inom socialförvaltningen. Men det kan även vara personal inom samarbetsorganisationer såsom olika ideella organisationer som möter målgruppen i sitt arbete. Även då personalen inte kommer hålla rena föräldraskapsstödsutbildningar för målgruppen ger utbildningen till ledare i föräldraskapsstöd personerna fler verktyg och en bättre förmåga att ge stöd åt de nyanlända föräldrar de möter i sitt arbete.

Om det i insatsen finns en kulturtolk, låt hen arbeta nära ordinarie personal

Vid anställning av kulturtolk, brobyggare eller likande rekommenderas ett nära arbete med ordinarie personal. Kulturtolken arbetar med fördel ute i verksamheterna, till exempel på en familjecentral, för att vara ett stöd mellan den nyanlända föräldern och personal på familjecentralen. Vidare rekommenderas kulturtolken att arbeta nära flera olika verksamheter som möter nyanlända inom kommunen för att på detta sätt lyfta kunskapen om integrationsarbete inom flera områden. En rekommendation är även att ta lärdom av de luckor som uppstod under pandemin och den möjlighet det gav för reflekterande och fördjupande arbete mellan kulturtolk och annan personal inom insatsen för att ge kulturtolken och övrig personal en djupare förståelse för det arbetet som genomförs.

Inkludera gemensam fika eller andra måltider till aktiviteterna

Vid gemensamma måltider upplevs grupper komma närmare varandra och detta underlättar föräldraskapsstödsinsatser. En rekommendation är att planera för att

kunna erbjuda gratis fika eller mat till deltagare för att på ett inkluderande sätt skapa förutsättningar till bättre samtal och underlätta nya möten.

Rekrytering av deltagare och jämställdhet

Erbjud föräldraskapsstöd där nyanlända befinner sig för att nå fler, inte minst pappor

Genom att genomföra delar av föräldraskapsstödsinsatser vid ordinarie aktiviteter för nyanlända, såsom samhällsorientering och SFI, underlättas arbetet med att nå fler nyanlända föräldrar med stödjande insatser. Att vända sig till ordinarie verksamhet för nyanlända kan också vara ett sätt att få ett strukturerat arbetssätt med föräldraskapsstöd till nyanlända. Kartlägg vilka som omfattas av de ordinarie verksamheterna, att utgå från de grupperna kan vara ett sätt att nå fler nyanlända pappor som har visat sig vara svåra att nå vid andra insatser. Viktigt att tänka på dock är att gruppen nyanlända mammor som är föräldralediga fortsatt är en viktig målgrupp som kan missas om föräldraskapsstödsinsatser enbart förläggs vid sådana aktiviteter då de inte har tillgång till samhällsorientering eller SFI under föräldraledigheten.

Använd kartläggningsverktyget för jämställdhet i större utsträckning

Ta hjälp av Länsstyrelsernas kartläggningsverktyg av jämställdhet vid utformning av bidragsansökan för att säkerställa att olika perspektiv kring jämställdhet lyfts och hanteras i ansökan. Reflektera kring vilka aktiviteter som behövs för att säkerställa ett jämställt föräldraskapsstöd för nyanlända föräldrar.

Överväg insatser för bara pappor

Fundera över om det är ett alternativ att genomföra föräldraskapsstödsinsatser för enbart pappor som ett komplement till de insatser som riktas till både mammor och pappor.

Litteratur

- [1] M. f. f. o. föräldraskapsstöd, "Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd," [Online]. Available: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20101138-om-samhallsorientering-for_sfs-2010-1138. [Använd 25 oktober 2022].
- [2] Socialdepartementet, "En nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd," Regeringskansliet, Stockholm, 2018.
- [3] L. Skåne, "Länsstyrelsen Skåne," [Online]. Available: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/social-hallbarhet/foraldraskapsstod.html>. [Använd 25 10 2022].
- [4] C. Tomsfelt, "Mottagandet av nyanlända barn i familj: generella faktorer, risk- och skyddsfaktorer," Länsstyrelsen Skåne, Malmö, 2021.
- [5] Länsstyrelserna, "Länsstyrelserna," [Online]. Available: <https://integration.lansstyrelsen.se/regional-samverkan/begreppsdefinitioner/>. [Använd 25 11 2022].
- [6] L. Skåne, "Länsstyrelsen Skåne," [Online]. Available: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/social-hallbarhet/integration/bidrag-for-flyktingguider-och-familjekontakter.html>. [Använd 25 10 2022].
- [7] L. Skåne, "Länsstyrelsen Skåne," [Online]. Available: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/social-hallbarhet/integration/bidrag-for-flyktingguider-och-familjekontakter.html>. [Använd 25 11 2022].
- [8] Länsstyrelserna, "Länsstyrelsen Skåne," [Online]. Available: <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.61787693182e985d0a32020/1661870414009/informationsbrev%20%C2%A7%2037a%202022%20-%20uppdaterad%20aug.pdf>. [Använd 25 11 2022].
- [9] BRIS, "Föräldraskap i Sverige," [Online]. Available: <https://www.foraldraskapisverige.se/kontakt>. [Använd 25 10 2022].
- [10] Familjeakademin, "Aktivt Föräldraskap," [Online]. Available: <https://www.aktivtforaldraskap.se/>. [Använd 25 10 2022].

- [11] R. Barnen, "Älskad och Trygg," [Online]. Available: <https://www.raddabarnen.se/nyheter/2020/alskad-och-trygg/>. [Använd 22 10 2022].
- [12] s. d. - s. g. det, "Känslobanken," [Online]. Available: <https://www.xn--knslobanken-l8a.se/>. [Använd 25 11 2022].
- [13] T. Lindahl, "Pappa kom hem, 2.0," ABF Södra Småland, Växjö, 2019.
- [14] A. b. i. centrum, "Alla barn i centrum," [Online]. Available: <http://www.allabarnicentrum.se/abc-traeffar/>. [Använd 25 10 2022].
- [15] Riksdagen, Förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare, 2019.
- [16] Folkhälsomyndigheten, "När hända vad under covid-19-pandemin," [Online]. Available: <https://www.arcgis.com/apps/dashboards/664ee17494c74ad4b7eac3994ed69d09>. [Använd 25 10 2022].
- [17] L. Skåne, "Stöd kring jämställdhet inför en bidragsansökan," [Online]. Available: <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.2ddec05a17ee36dc53e108be/1645000158870/St%C3%B6ddokument%20j%C3%A4mst%C3%A4lldhet%20f%C3%B6r%20s%C3%B6kande.pdf>. [Använd 25 10 2022].

Bilaga 1

Insatser i kartläggningen. Kvalitativa intervjuer genomfördes med 9 av de insatser som var avslutade eller pågående i augusti 2022.

Namn	Kommun	Status
Bra föräldrar!	Landskrona	Avslutat
Förälder i nytt land	Malmö stad	Avslutat
Det tidiga livet	Malmö stad	Avslutat
Mötesplats Hera	Malmö stad	Avslutat
NYTALA	Malmö stad	Avslutat
För barnens bästa i Svedala	Svedala	Avslutat
Pappa i det nya landet	Perstorp	Avslutat
Föräldraskapsstöd med kulturtolk	Åstorp	Avslutat
Föräldrastöd för alla nationaliteter	Bjuv	Pågående
World Wide Webb föräldrar	Kristianstad	Pågående
Förälder i nytt land 2.0	Malmö stad	Pågående
Hela familjen	Perstorp	Pågående
Språk och Lek	Perstorp	Pågående
Hållbar helhet för asylsökande	Landskrona	Pågående
Föräldrastöd för alla	Bjuv	Ej påbörjat
Trygg familj	Lomma	Ej påbörjat
Förstärkt föräldrastöd i Lund	Lund	Ej påbörjat
Kulturstödjare	Trelleborg	Ej påbörjat
Jämlikt föräldraskap i Ystad	Ystad	Ej påbörjat

